

Litteraturliste for Psykoterapeutisk overbygning*Revideret oktober 2018*

v. Bente Torp (BT) og Katrine Rolighed (KKR)

Vi forbeholder os løbende retten til at ændre i litteraturlisten**Litteratur til færdighedstræningen:****Overgangsordning: Definition af psykoterapi – Rammesætning for uddannelsen v. Bente Torp:**

Fog, J.:	Saglig medmenneskelighed Kap 1	Hans Reitzel (1998)
Hougaard, E.:	Psykoterapi. Teori og Forskning Kap. 2	Dansk Psykologisk Forlag (2004)

Rammesætning for psykoterapi, herunder kontakt og etiske retningslinjer v. Katrine Rolighed:

Fog, J.:	Saglig medmenneskelighed Kap 4 og 7 Etikreglerne <i>Ligger på overbygningens Forum hos Specular. kan ses på Dansk Psykoterapeutforenings hjemmeside.</i>	Hans Reitzel (1998)

Kontakt, aktiv lytning og spejling v. Bente Torp:

Fog, J.:	Saglig medmenneskelighed Kap 12	Hans Reitzel (1998)
Sommerbech, L. & Larsen A.B. (red.)	Accept, empati og ægthed i psykoterapeutisk praksis Kap. 7: Rogers kernebetingelser set i et eksistentielt fænomenologisk perspektiv	Dansk Psykologisk Forlag (2011)

Professionelle samtaler – samtaleprocessen, spørgsmålstyper og processtyring v. Katrine Rolighed:

Andersen, T.:	Reflekterende processer. Samtaler og samtaler om samtalerne s. 25-37	Dansk Psykologisk Forlag (2012, 3. red. udg.)
Hermansen, M. et al.	Kommunikation og samarbejde – i professionelle relationer s. 96-117	Akademisk Forlag (2009, 2. udg.)

Fokusering 1 v. Katrine Rolighed:

Gendlin, E.:	Fokusering ("Focusing")	Apostrof (1983)
Elliott, r., Watson J.C., Goldman, R.N., & Greenberg, S.:	Learning Emotion Focused Therapy Kap. 4	American Psychological Association (2013)

Fokusering 2 v. Katrine Rolighed:

Gendlin, E.:	Fokusering ("Focusing")	Apostrof (1983)
Greenberg, L.:	Emotion Focused Therapy. Coaching Clients to work through their Feelings Kap. 4	American Psychological Association (2015) 2. udgave

Kropsarbejde v. Bente Torp:

Claesson, B.:	Pigen der hoppede ud af sin krop Kap. 1, 2 og 4	Hans Reitzel (2014)
Dropsy, Jacques:	Den harmoniske krop s. 11-56 <i>Bogen er udgået, men der kan lånes kopi hos Specular.</i>	Hans Reitzels Forlag (1996, 2. udgave)
Levine, P.A.:	Den tavse stemme – hvordan kroppens sprog kan opløse traumer og skabe velvære Kap. 1, 2 og 4	Hans Reitzel (2012)

Udtryksarbejde og gestaltteknikker v. Bente Torp:

Elliott, r., Watson J.C., Goldman, R.N., & Greenberg, S.:	Learning Emotion Focused Therapy Kap. 11-12	American Psychological Association (2013)
Hostrup, H.:	Gestaltterapi. Indføring i gestaltterapiens grundbegreber s. 56-85: Den psykologiske teori s. 266-273: Gestaltterapeutiske teknikker	Hans Reitzel (2009, 2. udg.)

Emotionsforløsende udtryksarbejde v. Katrine Rolighed:

Elliott, r., Watson J.C., Goldman, R.N., & Greenberg, S.:	Learning Emotion Focused Therapy Kap. 7-12	American Psychological Association (2013)
Haldrup, A., Thorup, H. Kristensen, D.M.:	Mød livet – fra Kernen	Specular (2007)
Kristensen D. M.:	"Udtryk som redskab til at komme fra masken til kernen".	Artikel fra april 2016. Udliveres af Specular
Myskja, A.:	Musik som medicin Kap. 11: Toning	Borgen (2005)

Supplerende litteratur:

Levine, P.:	Den tavse stemme	Hans Reitzel (2012)
Levine, P.:	Væk tigreren	Borgen (2004)

Visualisering v. Katrine Rolighed:

Zachariae, B.:	Visualisering og helbredelse – forskning, teorier og øvelser Kap 9: Genoprettelse af organismens balance – generelle effekter af visualisering Kap 10: Specifikke effekter af visualisering Kap 11: Placebo, visualisering og selvhelbredende processer Kap 13: Principper og retningslinjer i arbejdet med visualisering.	Munksgaard (1992)

Flow i arbejdet mellem af lytte, opfordre til fordybelse og udtryk v. Katrine og Bente:

Greenberg, L.: Emotion Focused Therapy. Coaching Clients to work through their Feelings Kap. 4 American Psychological Association (2015, 2. udg)

Angst 1 og 2 v. Katrine Rolighed:

Hougaard, E., Rosenberg, R. & Nielsen, T.: Angst og angstbehandling Kap 2-4 Hans Reitzel (2001) e-bog

Shahar, B.: Emotion-Focused Therapy for the Treatment of Social Anxiety: An Overview of the Model and a Case of Description. s. 536-547 I: Clinical Psychology & Psychotherapy, vol. 21 (6), nov/dec 2014. (tidsskrift)

Watson, J.C.: Emotion Focused Therapy for Generalized Anxiety American Psychological Association (2017)

Supplerende litteratur:

Her medtages litteratur om kognitiv terapi, da EFT stadig er i udviklingsfasen vedr tilpasning af metoden til angstlidelser og der er god evidens for anvendelse af KAT overfor angstlidelser.

Butler, G.: At overvinde social angst og generthed. Kognitiv adfærdsterapi. En selvhjælpsguide. Klim (2001)

Bennedsen, B.E. & Bohni, M. OCD – sygdom og behandling Hans Reitzel (2014)

Hougaard, E.: Kognitiv behandling af panikangst Dansk Psykologisk Forlag (2006)

Indledningskursus:

Obligatorisk litteratur:

Haldrup, A., Thorup, H. Kristensen, D.M.: Mød livet – fra Kernen s. 40-72 Specular 2007

Elliott, r., Watson J.C., Goldman, R.N., & Greenberg, S. Learning Emotion Focused Therapy Kap. 1-3 American Psychological Association (2013)

Harrington, A. The Cure within: A History og Mind-Body Medicine Kap. 6: Eastward Journeys W. W. Norton & Co. Inc. (2008)

Hougaard, E.: Psykoterapi, teori og forskning Kap. 4: Empirisk udforskning af psykoterapi Kap. 6: Forholdet mellem teori og praksis Kap. 7: Nonspecificitetsantagelsen Dansk Psykologisk Forlag (2004)

Hougaard, E.: Psykoterapiens hovedtraditioner Kap. 1: Om psykodynamisk psykoterapi Kap. 3: Kognitiv terapi Dansk Psykologisk Forlag (1998)

Teglbjerg, H.S. Skabende kunstterapi Kap. 2-4 Kap. 6-7 Aarhus Universitetsforlag (2011)

Supplerende litteratur:

Arendt, M. og Rosenberg, N.K. Kognitiv terapi – Nyeste udvikling. kap. 22: Om medfølelsesfokuseret terapi Hans Reitzel (2012)

1. modul: Familiebaggrund og parforhold

Kursus 1: Betydning af familiebaggrund og udviklingen i nære relationer:

Obligatorisk litteratur:

Hart, Susan:	Den følsomme hjerne Kap. 1 og 8	Hans Reitzel (2009)
Schibbye, Anne-Lise Løvlie:	Relationer Kap. 2, 3 og 6	Akademisk Forlag (2007)
Seidenfaden, K. Draiby, P. Davidsen:	Det levende parforhold - fra konflikt til nærvær s. 129-223	Lindhardt og Ringhof (2009, 2. udg.)

Kursus 2: Parforhold og relationer. Balance mellem det mandlige og det kvindelige

Obligatorisk litteratur:

Johnson, S.	Hold mig. En vejviser til varig kærlighed Del 1 og 3, s. 23-47 og s. 225-243	Mindspace (2015)
Schibbye, Anne-Lise Løvlie:	Relationer Kap. 7 og 10	Akademisk Forlag (2007)
Seidenfaden, K. Draiby, P. Davidsen:	Det levende parforhold- fra konflikt til nærvær s. 129-223	Lindhardt og Ringhof (2009, 2. udg.)

Supplerende litteratur:

Hostrup, Hanne:	Kærestebillede	Hans Reitzel (1999)
Nielsen, Thomas:	Kærlighed og parforhold. Under forskernes lup	Plurafutura (2011)

2. modul: Personlighedsdannelse – problemer og udvikling.

Kursus 1: Den tidlige tilknytning og tilknytningsforstyrrelser

Obligatorisk litteratur:

Elliott, R., Watson, J.C., Goldmann, R.N. & Green- berg S.	Learning Emotion Focused Therapy Kap. 11-12	American Psychological Association (2013)
Fonagy, Schore og Stern, (red.: Sørensen, J.H.):	Affektregulering i udvikling og psykote- rapi. Kap. 3	Reitzel (2006)
Hart, S.:	Den følsomme hjerne Kap. 9 og 11	Hans Reitzel (2009)
Schibbye, Anne-Lise Løvlie:	Relationer Kap. 4	Akademisk Forlag (2007)
Moberg, K.U.	Afspænding, ro og berøring – om oxyto- cins lægende virkning i kroppen Kap. 8 og 11-13	Akademisk Forlag (2006)

Kursus 2: Psykiske problemer og krisereaktioner

Obligatorisk litteratur:

Busch, C. J.:	At miste et barn – sorgens nødvendige fortælling	Artikel i Omsorg 4/2004
Cullberg, J.:	Dynamisk psykiatri kap. 4: Reaktiv angst kap. 29 s. 263-288: Skizofreni kap. 34: Mani og bipolare lidelser	Hans Reitzel (2007)
Davidsen-Nielsen, Marianne:	Den nødvendige smerte kap. 1+2+5	Hans Reitzel (2003)
Falk, B.:	At være der, hvor du er	Nyt Nordisk Forlag Arnold Busck (2010)
Guldin, M.:	Sorgreaktioner - ny forståelse og behandling s. 45-50.	Klinisk Sygepleje 21 – 2 (2007)
Guldin, M.:	En ny model for forståelse af sorg?	Månedsskrift for prak. lægegerning 1/januar 2008
Guldin, M.:	Tab og sorg. En grundbog for professionelle Kap. 5	Hans Reitzels Forlag (2014)
Rosenberg, R., Jørgensen, P. og Videbech, P.:	Klinisk neuropsykiatri – fra molekyle til sygdom Kap. 17: Skizofreni Kap. 18: Affektive lidelser	F.A.D. Ls Forlag (2009)
Videbech, Poul	Psykiatri – en lærebog om voksnes psykiske sygdomme. Kap. 9: Personlighedsforstyrrelse	F.A.D.Ls Forlag (2010)
WHO ICD-11:	Psykiske lidelser og adfærdsmæssige forstyrrelser. Klassifikation og diagnostiske kriterier	Udkommer i løbet af 2019

Kursus 3: Specularmetoden tilpasset arbejdet med depression.

Obligatorisk litteratur:

Greenberg, L.S. & Watson, J.C.:	Emotion Focused Therapy for Depression	American Psychological Association (2006)
Nielsen, T.:	Depression Kap. 5: Tænkning og depression <i>Bogen er udgået. Kontakt Speculars kontor</i>	Dansk Psykologisk Forlag (1995)
Williams, J.M.G.:	Bevidst nærvær	Akademisk Forlag (2008)

Supplerende litteratur:

Gilbert P.:	Medfølelse og mindfulness. Fra selvkritik til selvværd	Klim (2010)
Mendis, R.R. & Hansan, R.:	Buddha's Brain. The Practical Neuroscience of Happiness, Love and Wisdom	New Harbinger Publications Inc. (2009)

3. modul: Psykosomatik og ressourceopbygning

Kursus 1: Psykoterapi i forhold til stress og smerter

Obligatorisk litteratur:

Friis Andersen, M., (red. af Friis Andersen, M. & Brinckmann, S.)	Når omfavelse bliver til kvælertag: Hvordan kan arbejdet blive et spørgsmål om liv og død? I: Nye perspektiver på stress	Klim (2013)
Gross, J.J. & John, O.P.	Journal of Personality and Social Psychology, vol 85 (2) s. 348-362: Individual Differences in two Emotion Regulation Processes: Implications for Affect, Relationships and Well Being.	American Psychological Association (2003) Journal of Personality and Social Psychology, vol 85 (2)
Netterstrøm, B.:	Stress og arbejde. Nyeste viden om årsager, konsekvenser, forebyggelse og behandling. Kap. 1-6	Hans Reitzel (2014)
Rasmussen, K.K.:	Den store bog om afspænding s. 28-38	Frydenlund (2010)
Turk, Dennis C. & Frits Winter	Smertehåndtering	Psykologisk Forlag (2008)

Kursus 2: Psykoterapi fra kernen

Obligatorisk litteratur:

Elliott, R., Watson, J.C., Goldman, R.N. & Greenberg, S.:	Learning Emotion Focused Therapy Kap. 7-10	American Psychological Association (2013)
Haldrup, A., Thorup, H. Kristensen, D.M.:	Mød livet – fra Kernen Kap. 5: Det ægte møde	Specular (2007)
Kristensen, Dagmar M.:	Artikel ”Empati fra kernen”	’Psykoterapeuten’ - Nr. 2, Maj 2012
Sommerbech, L. og Larsen, A. B. (red):	Accept. empati og ægthed i psykoterapeutisk praksis. Kap. 7: ”Rogers kernebetingelser set i et eksistentielt fænomenologisk perspektiv”	Dansk Psykologisk Forlag (2011)